

NORDVESTSJÆLLANDS NATURHISTORISKE FORENING

PROGRAM

Maj 2024 – Oktober 2024

59. Årgang

Bestyrelse, revisorer, kasserer, og redaktion

Formand

Vagn Gotfredsen, tlf.: 5356 2862
Odinsvej 26, 4300 Holbæk
E-mail: vgotfredsen@hotmail.com

Næstformand

Afventer konstituering maj 2024

Sekretær

Afventer konstituering maj 2024

Kasserer

Dorrit Jensen, tlf.: 6128 0189
Tempelvej 22, Arnakke,
4390 Vipperød
E-mail: dorrit@kirkov.dk

Redaktion

Eva Søndergaard, tlf.: 2910 0039
Faurbjergvej 23, Tuse Næs,
4300 Holbæk
E-mail:
eva.soendergaard@gmail.com

Øvrige bestyrelsesmedlemmer

Ole Bennike, tlf.: 5118 0307
Egholmvej 80, 2720 Vanløse
E-mail: obe@geus.dk

Merete Gertz, tlf.: 2560 8529
Knudskovparken 60 A,
4300 Holbæk
E-mail: merete2gertz@gmail.com

Lisbeth Tranebjærg, tlf.: 2125 4532
Ågerupvej 18, 4390 Vipperød
E-mail: tranebjaerg@dadlnet.dk

Hans Øster, tlf.: 6065 9599
Kærsangervej 37, 4300 Holbæk
E-mail: oester1949@gmail.com

Bestyrelsessuppleanter

Lenette Schunck, tlf.: 2893 9136
Nyvej 14, 4340 Tølløse.
E-mail: schunck@privat.dk

Bjarne Jochimsen, tlf.: 2027 5983
Tranehalsen 7, 4000 Roskilde.
E-mail: bjarnejochimsen7@gmail.com

Revisor

Rita Ellingsen, tlf.: 2088 8313
Vibevej 22, 4571 Grevinge
E-mail: ritaellingsen@mail.dk

Revisorsuppleant

Winnie Olsen, tlf.: 6166 7508
Mellemtøften 6, 4040 Jyllinge.
E-mail: winnie.w.olsen@gmail.com

Næste program udkommer medio oktober 2024.

**Deadline for indlæg
15. september 2024.**

Kontingent for året 2024

175 kr. pr. husstand
Betales på netbank på
reg.nr.1551, kontonr. 109 1573.

*Forsidefoto: Enggræshoppe
Fotograf: Lenette Schunck*

Formanden har ordet.

Kære naturven.

Foråret er på vej og med det et nyt program fra vores forening.

Også i dette program er der et par "gamle kendinge", vi skal finde spisesvampe i Ulkerup Skov, vi skal på tur på De Vilde Blomsters Dag og så skal vi slutte af med en fugletur i det vestsjællandske.

Men udover det gammelkendte skal vi på Krible/Krable tur til Bognæs, vi skal se blomster, bier og sommerfugle på Kulebjerg, vi skal til Lyngby Åmose, vi skal en tur til Reersø, vi skal besøge Skansehage, Bidstrup Skovene og Kongelundsengen.

Årets længerevarende tur går til Nordjylland.

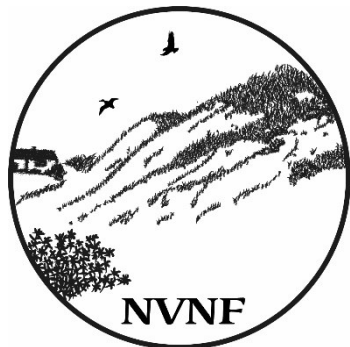
I forbindelse med Årsmødet og Generalforsamling sagde vi farvel til Hanne Gelting og Fritz Raae, der efter en årrække i bestyrelsen, begge havde valgt ikke at genopstille. Stor tak til begge for deres indsats i bestyrelsen. Som nye medlemmer af bestyrelsen valgtes Bjarne Jochimsen og Lenette Schunck, og der skal selvfølgelig lyde et stort velkommen til bestyrelsen til dem begge.

Som de fleste vel nok har bemærket, har vi i foreningen fået nyt logo, eller for at være mere nøjagtig så er vort gamle logo blevet rentegnet og der er kommet en anden og rigtigere forkortelse for foreningens navn på logoet.

For de særlig botanik-interesserede begynder "Mandagsholdet" mandag den 29. april og fortsætter hver mandag frem til september. Merete er tovholder på "Mandagsholdet" og hende I skal kontakte hvis I vil på "Mandagsholdets" mailliste.

Jeg håber at se rigtig mange af jer til dette halvårs arrangementer, og jeg ønsker jer alle en rigtig god sommer.

Vagn.

Program

Maj 2024 – Oktober 2024

Krible Krible-dyr i skoven

Lørdag d. 4. maj 2024 kl. 10.00 – 13.00

Børn i alderen 4 – 8 år og deres større søskende har her en mulighed for at komme ud i naturen og møde de Krible Krible-dyr, der lever herude. I er velkomne til at tage enten jeres bedsteforældre eller forældre med. Sammen med naturvejleder Lenette Schunck går vi på jagt efter de smådyr, der gemmer sig i skovbunden og afprøver forskellige metoder til at indfange og studere dem. De større børn kan medbringe en mobiltelefon og prøve at registre arterne i databasen Arter.dk. Børnene får en sjov formiddag med nye oplevelser, og de voksne kan få ideer til at formidle naturen videre. Der er indlagt en spisepause undervejs. Efter turen er der mulighed for at fortsætte i skoven på egen hånd.

Mødested: P-pladsen i Bognæs Skov, Tornehagen 55, Tuse Næs.

Orangestribet Cikade

Vinbjergsnegl

Turleder: Natur- og friluftvejleder Lenette Schunck

Medbring: Fornuftig påklædning, madpakke og drikke og evt. mobiltelefon.

Tilmelding nødvendigt, senest tirsdag d. 30. april 2024 til Hanne Gelting, e-mail: hannegelting@gmail.com. Oplys venligst antal børn og voksne.

Kontaktperson: Hanne Gelting tlf. 2945 6110

Kulebjerg Overdrev: Bier, blomster og sommerfugle

Lørdag den 25. maj 2024 kl. 10.00 – 14.00

Ved Skellebjerg i Dianalund ligger et af landets få oprindelige overdrev, som har været fredet siden 1925. Dette område har aldrig været pløjet, men henligger med stenblokke, som isen har efterladt.

Arealet bliver afgræsset for at bevare overdrevet og gøre vegetationen rig på mange forskellige overdrevstypiske arter: Gul Snerre, Liden Klokke, Bredbladet Timian, Løvefod, Bakke-Tidsel, Lav Tidsel og Hedelyng. Her er mange sommerfugle og andre insekter, således også mange fugle.

Til sidst vil Vagn Kildsig fortælle lidt om sine bier, og Birthe Marie vil vise rundt i deres have.

Mødested: Våseskov 5, 4293 Dianalund.

Turledere: Vagn Kildsig og Fritz Raae.

Medbring: Frokost, kaffe og drikkevarer.

Kontaktperson: Dorrit Jensen, tlf. 6128 0189.

Tur til Nordjylland

Tirsdag den 4. juni til lørdag den 8. juni 2024

Det er en del år siden foreningen besøgte området nord for Limfjorden, så i år skal det være. Vi skal ikke køre med Vipperød Bus, men noget der næsten er det samme. Vi bor på Aalbæk Badehotel og der er fuld forplejning på nær første dag, hvor I selv skal medbringe en fornuftig frokostpakke.

Første dag er primært transport; men planen er at vi også når en tur ud til Biersted Mose. Dag 2 skal vi til Den Tilsandede Kirke, på Grenen og Råbjerg Mile. Ved Grenen vil der være mulighed for fuglekig. Vi slutter dagen af med at tage på Natravnetur til Aalbæk Plantage.

Natravn

Dag 3 tager vi vestpå. Vi starter ved Tversted, derefter Tornby Klitplantage, Nørlev Kær, Bjergby Præstegårdsbakker for at slutte ved Baggessvogn Skov. Dag 4 starter med en god spadseretur langs Kattegatkysten syd for Aalbæk havn ned til

Napstjært Mose, med muligheder for fuglekig, herefter besøger vi Råbjerg Mose og Eskjær Skov. Sidste dag er til hjemtransport; men vi lægger lige vejen om Læsten Bakker og Fusingø Badebro.

Mødested: Busgaragen, Spånnebæk 38, Holbæk kl. 07.30. Mulighed for at parkere bilen her.

Opsamling: Jernbanevej 6 i Holbæk kl. 07.40, Ringsted Station kl. 08.15 og Slagelse Station kl. 08.45.

Turledere: Peter Wind og Vagn Gotfredsen.

Påklædning: Efter vejret.

Medbring: Formiddagskaffe, frokost og drikkevarer til den første dag. Flora, kikkert og evt. teleskop.

Hjemkomst: Holbæk søndag den 8. juni ca. kl. 18.00.

NB: Tilmelding er åben fra 22. april kl. 00.01 til 13 maj kl. 23.59.

Tilmelding til: Vagn Gotfredsen, e-mail: vgotfredsen@hotmail.com .
Angiv hvor I står på bussen. Oplys venligst telefonnummer. Hvis der er ønsker om speciel kost for vegetarer, diabetikere el. lign oplys det ved tilmelding. Tilmelding gælder først, når I har modtaget bekræftelse fra Vagn.

Pris: pr. person (dobbeltværelse) kr. 5200,- pr. person (enkeltværelse) kr. 6600,-

Betaling: Reg. nr.: 1551, kontonr.: 000 109 1573.

Kontaktperson: Vagn Gotfredsen tlf. 5356 2862.

Indregnet i prisen er:

- Transport med Jan og Dorrit.
- Indkvartering på Aalbæk Badehotel, Aalbæk.
- 4 x aftensmad tirsdag, onsdag, torsdag og fredag.
- 4 x morgenmad onsdag, torsdag fredag og lørdag.
- 4 x madpakkefrokost onsdag, torsdag fredag og lørdag.
- Billet til Sandormen.

Tornby Klitplantage

De Vilde Blomsters dag

Søndag den 16. juni 2024. Maglesø kl.13.30 – 16.00

Vi går den smukke tur rundt om søen hvor vi vil se planter fra både eng, mose, skov og overdrev. Turen er ikke egnet for gangbesværede.

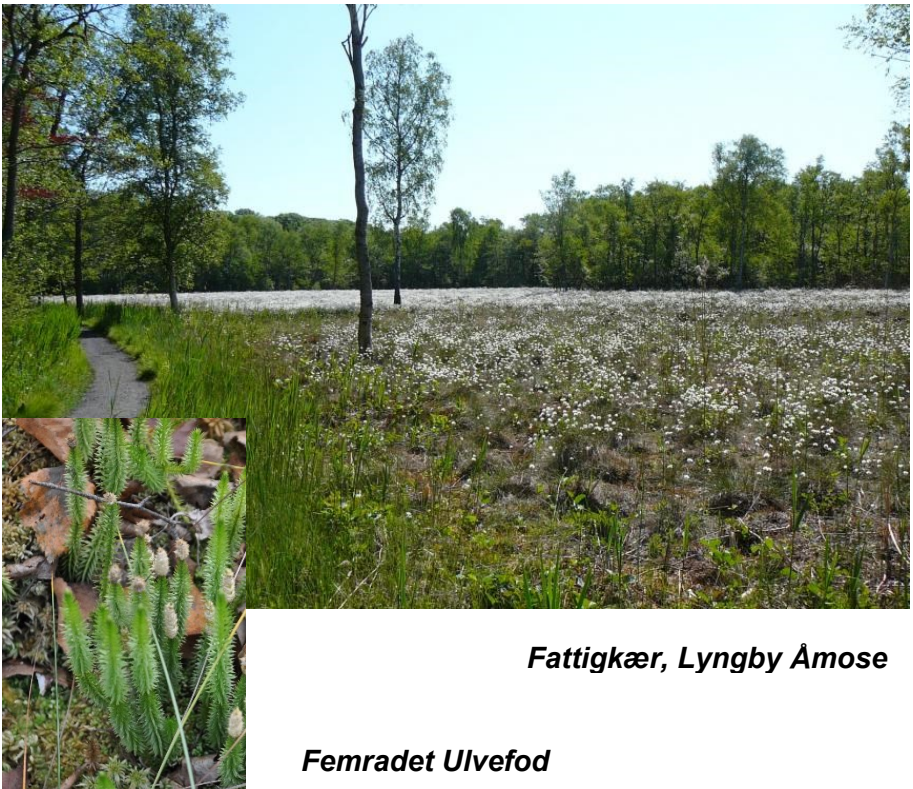
Mødested: P-pladsen lidt vest for Maglesøvej 6. (Google Maps 55.634663, 11.688758).

Turledere: Inge Schellerup Gotfredsen og Hanne Gelting.

Kontaktperson: Inge Schellerup Gotfredsen, tlf.: 3118 2862.

Tur til Lyngby Åmose og Frederiksdal Skov

Lørdag den 29. juni 2024 kl. 10.00 –15.00

Fattigkær, Lyngby Åmose

Femradet Ulvefod

Lyngby Åmose er beliggende ved Lyngby Sø i et større tunneldalsystem nord for København og er et nu delvist skovbevokset fattigkær med rester af hængesæk og højmosseprægede partier. Mosen rummer et stort antal karakteristiske fattigbundsarter, heraf flere sjældne såsom Grenet Star, Blomstersiv, Kærmysse og Femradet Ulvefod. Dertil også en bestand af Hvas Avneknippe. Vi kommer også forbi den berømte, 850 år gamle Klopstocks eg på Prinsessestien.

Den stærkt kuperede Frederiksdal Skov ligger vest for Lyngby Sø ud til Furesøens sydende. Den er domineret af gammel bøgeskov med flere vandfyldte lavninger, bl.a. Store Hulsø, skabt af et dødishul ved istidens slutning. Her vokser bl.a. Gul Star. På skrænterne af Hulsøen og ned mod Furesøen kan vi se Alm. Ulvefod og Finger-Star.

Mødested: Parkeringspladsen ved Sorgenfri Kirke. Efter besøget i mosen kører vi til P-pladsen (Skjold) på Frederiksborgvej 111 ved Bøndernes Hegn. Herfra ekskurserer vi gennem skoven op til Furesøen. Vi slutter på P-pladsen kl. 15.

Medbring: Lup, flora, frokostpakke samt vandtæt fodtøj (til Åmosen).

Turleder: Per Hartvig.

Kontaktperson: Eva Søndergaard, tlf.: 2910 0039.

Tilmelding: Eva Søndergaard, e-mail: evasoendergaard@outlook.dk, af hensyn til samkørsel. Så får I tilsendt en deltagerliste.

Botanisk tur til Reersø

Lørdag d. 13. juli kl. 10.00 – 15.00

Vi mødes kl. 10 ved P-pladsen lige syd for Reersø Kro, hvor vi kører samlet til P-pladsen ved Bovhjørnet. Her vil vi om formiddagen se på den spændende sydvestvendte kystflora. Turen her er 3 - 4 km lang t/r. Herefter kører vi til Fårehuset ved Vejlen, hvor vi spiser vores medbragte frokost og kigger efter bl.a. hindebæger på Sylternes nordlige ende. Vi slutter dagen af med en ca. 2 km gåtur t/r ad Kløverstien fra Horsefolden lige øst for Svanesøen til Hallebyåens udløb, hvor der er en meget flot og varieret overdrevs- og sandstrandsvegetation.

Mødested: P-pladsen lige syd for Reersø Kro.

Turleder: Else Marie Jespersen tlf. 2192 6115.

Medbring: Frokost, kaffe og drikkevarer.

Kontaktperson: Merete Gertz tlf. 2560 8529.

Skansehage – et nyt stykke Danmark.

Lørdag den 3. august 2024 - kl. 10-12.30.

Skansehage er en naturperle, som Naturstyrelsen Midtsjælland af alle kræfter prøver at forhindre i at blive ødelagt af Rynket Rose. Det vil vi snakke meget om. Men også andre farer truer lige netop her naturen.

Skansehage ligger i indsejlingen til Isefjorden og vokser år for år. Her er en skanse fra Englandskrigen først i 1800-tallet, Kolerahospital, Sct. Hans orm, Odsherreds ansvarsart Nikkende Kobjælde, bregnen Slangetunge, Rynket Rose i tusindvis, græssende køer, badende folk, lystfiskere og meget, meget mere.

Mødested: P-plads for enden af Skansehagevej, nordøst for Rørvig by.

Turleder: Pensioneret skovfoged Kjeld Jensen.

Kontaktperson: Dorrit Jensen, tlf.:61280189

Samkørsel

Foreningen opfordrer til, at man, især på de længere ture, kører sammen – for hyggens og for klimaets skyld ☺

Chaufføren betales med 1,50 kr. pr. kilometer.

Beløbet deles mellem personerne i bilen.

Ekskursion til Bistrup Skovene

Lørdag den 17. august kl. 10.00 – 15.00.

Bregner, ulvefødder, blomster og sommerfugle i den kommende Naturnationalpark Bidstrupskovene på Midtsjælland

En sensommertur til Bidstrup skovene, der er ved at blive udpeget som naturnationalpark. Der vil forsat være meget i blomst, bl.a. en imponerende stor bestand af Leverurt. Der vil også være rigtig mange bregner og ulvefødder. Hvis vi er heldige med vejret, vil vi også se nogle af skovens mange sommerfugle. Medbragt frokost nydes undervejs.

Mødested: Naturstyrelsens store P-plads for enden af Avnstrupvej (vest for Avnstrup Udrejsecenter).
55.556311, 11.896219

Turleder: Søren Grøntved Christiansen (tlf. 3089 6048).

Kontaktperson: Vagn Gotfredsen, tlf.: 5356 2862.

Medbring: Lup, evt. kikkert, egnet fodtøj, frokost og noget drikkelig

***Guldskæl-Mangeløv i
Bol Bagers Mose***

Facebook

Følg os på www.facebook.com/naturhistorie
Her bringes billeder og historier fra vores ture. Her kan du også selv bidrage med billeder, sjove oplevelser, eller anbefale gode naturområder.

Ved at "dele" og "synes godt om" er du med til at udbrede kendskabet til vores forening blandt dine Facebook-venner.

Ekskursion til Sydamerger

Lørdag den 7. september 2024 kl. 10.00 – 14.00

Sydkysten på det gamle Amager fra Kongelunden til Dragør udgør en næsten ubrudt bræmme af strandeng, strandfællede og strandsøer. Det har været anvendt til afgræsning og høslæt i århundreder og plejes stedvist stadig ved afgræsning. Det hele er fredet, er EU-fuglebeskyttelsesområde og Natura2000-område (arealet med sydspidsen Aflandshage er dog militært område uden offentlig adgang). Der er en meget rig flora, mange ynglende fugle og er rasteplass for trækfugle forår og efterår.

Vi mødes kl. 10.00 i Nord-enden af P-pladsen Sydvestpynten, som ligger ved kysten for enden af Kalvebodvej. Herfra går vi ind på Kongelundsengen, også kaldet Hestefælleden. Den huser, ud over et væld af strandengsplanter, en bestand af Brændeskærm, som i Danmark kun findes på Amager. Ud for Sydvestpynten er der en mosaik af strandvolde, strandsøer og strandsump, som kan supplere med endnu flere kystplanter.

Frokosten indtages ved P-pladsen. Derefter kører vi til Sydstranden ved Dragør. Ud for Søndre Strandvej ligger en gammel strandfællede, kaldet Hvidtjørnearealet, med en mere overdrevs-præget vegetation. Her findes bl.a. den sjældne Stinkende Krageklo.

Mødested: Nord-enden af P-pladsen Sydvestpynten, som ligger ved kysten for enden af Kalvebodvej. (Google Maps 55.564505, 12.562547).

Medbring: Lup, kikkert, egnet fodtøj, samt frokost og noget drikkeligt.

Turleder: Per Hartvig

Kontaktperson: Vagn Gotfredsen, tlf.: 5356 2862.

Stinkende Krageklo

Svampetur til Ulkerup Skov

Lørdag d. 21. september kl. 10.00 – 14.00

I Ulkerup skov vil vi gå på opdagelse efter svampe, og igen har vi Jens Folke med som guide. Her er et stort udvalg af både spiselige – og ikke spiselige svampe. I lighed med tidligere vil vi efter selve svampeturen mødes i den nedlagte landsby, hvor Jens vil hjælpe os med at bestemme de mange svampe.

Turen laves i samarbejde med Foreningen til Svampekundskabens Fremme, så der kan komme gæster med fra denne forening, hvor Jens blev eksamineret svampeguide.

Mødested: P-pladsen ved indgangen til Ulkerup Skov, Egebjergvej, Odsherred. Indgangen er markeret med 2 vildtbanepæle.

Turleder: Jens Folke.

Husk: Godt fodtøj, frokost og kurve/poser til svampene.

Tilmelding: Ja, til Vagn Gotfredsen, senest 27. august på e-mail:

vgotfredsen@hotmail.com

Kontaktperson: Vagn Gotfredsen, tlf.: 5356 2862.

Fugletur i Vestsjælland

Lørdag den 12. oktober, kl. 10.00 – 15.00

Fra mødestedet kører vi i bil rundt i de flotte landskaber ved Tissø, Lille Åmose og Skarresø. Der er mulighed for forskellige rovfugle og vi håber på at se Rød Glente, Havørn og andre arter. Desuden er der mulighed for gæs, ænder, svaner og ravne.

Mødested: P-pladsen over for Bromølle Kro.

Turleder: Ole Bennike.

Påklædning: Efter årstiden, godt fodtøj.

Medbring: Frokost, drikkevarer og kikkert.

Tilmelding: Ingen.

Kontaktperson: Ole Bennike, obe@geus.dk

Referater af arrangementer September 2023 – Marts 2024

Omø

Lørdag den 30. september 2023

For sjette gang i foreningens historie gik turen til Omø, hvor Johannes Bang tog os med på en spadseretur til den sydlige del af øen. Undervejs fortalte Johannes levende om øen, om genfangst af fugle som han havde ringmærket på øen, om øens historie, herunder om kulturhistorien. Vi besøgte Skoven som dog i dag er ryddet og vi sluttede i Omø by, hvor Ida bød på kage og portvin i deres sommerhus.

Vi have håbet på at opleve træk af Musvåger, men vi så kun enkelte. Desuden var der enkelte Spurvehøge, Tårnfalke, Stenpikkere, Brushøns, Tornirisk, en flok Viber mm. Inden vi tog færgen fra Stignæs var der til gengæld gang i trækket: mange Musvåger trak ud, foruden Spurvehøge, nogle Røde Glenter og enkelte Rørhøge. Fra færgen så vi større flokke af Ederfugle.

Turen fra Stignæs til Omø og retur foregik i en Z-kurs, idet vi måtte følge gamle flodlejer på havbunden. Vi var 27 deltagere på turen, der var præget af ret kraftig blæst fra vest. Ole

Fugletur i Vestsjælland

Lørdag den 7. oktober 2023

For 13. år i træk havde vi efterårs-fugletur til egnen ved Skarresø og Tissø. Vi kørte først til Skarresø og gik ned til det store anker. Dernæst kørte vi til 'den store sten' mellem Bjergsted Bakker og Stenrand, videre til Fugledegård, hvor vi spiste frokost. Turen sluttede ved sydenden af Tissø. På vej ned til ankeret mødte vi en indhegnet busk som vi ikke kunne bestemme, men Jens Motor, som vi som vanligt mødte ved ankeret, fortalte at det er en magnolie.

Undervejs så vi af rovfugle 3 Havørne, 10 Røde Glenter, ca. 40 Musvåger, 2 Blå Kærhøge, 1 Duehøg og 4 Tårnfalke. Af andefugle ca. 2500 Grågæs, ca. 60 Canadagæs, Knarænder, Pibeænder,

Krikænder, Troidænder og Taffelænder samt en Grågå-Canadagås hybrid. Af vadefugle ca. 50 Viber og 3 Strandhjejler ved Tissø. Det er højst usædvanligt at møde Strandhjejle ved Tissø. Desuden kan nævnes Toppet Lappedykker, 8 Sølvhejrer, Isfugl i glimt og 2 fine Ravne. De 12 deltagere nød de flotte landskaber og det flotte, omend blæsende vejr. Ole

Svampetur til Kongsøre Skov

Søndag den 22. oktober

11 deltagere stod klar ved Sandskredet for at tage på svampetur i Kongsøre Skov. Vejret var lidt uldent og lidt køligt. Vores turlleder, Jens Folke, indledte med en kort gennemgang af svamperiget og en lidt mere detaljeret gennemgang af de 25 bedste spisesvampe. Herefter blev deltagerne sendt ud i skoven på jagt efter de gode svampe.

2 ½ time senere mødtes vi atter for at se på deltagernes høst af svampe. Høsten var ikke overvældende; men der var alligevel en række gode spisesvampe i de enkelte deltageres kurve, bl.a. Karl Johan og flere af de indigofarvede rørhatte. For de flestes vedkommende nok til et, måske, beskedent måltid. Turen sluttede i det herligste solskinsvejr, så det blev en god dag i Kongsøre Skov.

Vagn

Bliv meget klogere på pindsvin! En aften i selskab med Dr. Pindsvin

Torsdag den 30. november 2023

Vi var ca. 50 personer, sammen med Holbæk Haveselskab der satte os godt til rette, for at høre Sophie eller Dr. Pindsvin.

Hun startede med at fortælle hvordan hendes interesse for pindsvin startede allerede fra barnsben, da hun lå og holdt øje med dem i sommernætterne i et telt i haven.

Dernæst fortalte hun om pindsvinets årsrytme og liv, (blandt andet vejer de kun ca. 20 gram ved fødslen og ca. 1 kg. som voksne) og de farer som de oplever i blandt andet trafikken, robotplæneklippere, andre dyr med mere.

Hvad lever de af, Dr.Pindsvin samlede 430 danske pindsvinelorte fra hele landet i årene 2016 – 2022, og i 2023 engelske pindsvinelorte, for via DNA at studere deres maveindhold, for at finde ud af, hvad pindsvin spiser.

I 2016 kommer de første grufulde billeder frem med robotplæneklippere der skadede pindsvin, og Dr. Pindsvin begyndte at undersøge dette videnskabeligt, og er i dag med i et projekt sammen med nogle af fabrikkerne af robotplæneklippere, hvor de bliver testet, og stiller krav ved godkendelse til salg på det europæiske marked.

Den 12. august 2023 blev en national pindsvinetælling, med kampagnen "Danmarks Pindsvin" (www.danmarkspindsvin.dk) hvor der var 35.000 registreringer fra 15.000 borgere. Fremover til WWF og Dr. Pindsvin lave en årlig pindsvinetælling 2. lørdag i august, hvor de håber så mange, som muligt, vil hjælpe med at registrere pindsvinene i Danmark, så vi kan holde øje med hvordan bestanden klarer sig.

Hun er i gang med mange forskningsprojekter på Oxford Universitet, selvfølgelig pindsvin, som bliver spændende at høre mere om.

STOR tak til Dr. Pindsvin for et spændende og levende foredrag, fyldt med dejlige fortællinger, hvor vi virkelig blev klogere og meget mere interesserede i pindsvin.

Dorrit

Stjerneaften på Observatoriet

Onsdag d. 10. januar 2024

Naturvejleder Thomas Juel fortalte om Observatoriets historie tilbage fra 1953. Fra at være en levende arbejdsplads, hvor man bl.a. byggede stjerneikkertter og lavede astronomisk forskning, er stedet i dag et naturvidenskabeligt opdagelsescenter for børn og voksne. Stedet er fredet – og som det eneste sted i Danmark er nattemørket her også fredet.

Herefter så vi en film, hvor vi kom utroligt tæt på en galakse, mens vi fik tips om, hvordan vi selv kan studere nattehimmelen via div. hjemmesider og apps. Senere gik vi i mørke ad isglatte veje op til en af domerne, hvor vi fik præsenteret Danmarks største teleskop, Discovery (bygget på stedet) og hørte om, hvordan den fungerer. Det var desværre ikke stjerneklart, men ved hjælp af en kunstig

nattehimmel, så vi, hvor stjernerne stod denne aften, mens vi hørte om de forskellige stjernetegn.

Alt i alt en rigtig spændende aften med en meget vidende og entusiastisk vejleder.

Hanne

Fugletur til Skåne

Den 27. og 28. januar 2024

Vi var en stor gruppe på 43 folk, som var med på denne traditionsrige tur til de flotte landskaber i Skåne. Efter en lang periode med regn og kraftig blæst havde vi svag vind, ingen regn men overskyet. Første stop var ved Börringesjön, undervejs dertil så vi to Havørne fra bussen, de første Røde Glenter, en Sølvhejre og flokke af Dåhjorte. Ved Börringesjön havde vi to Havørne, flere Røde Glenter og en lille flok Vildsvin. Vi fortsatte til Näsbyholm hvor en enkelt Havørn forsvandt, her var desuden Taffelænder, to Lille Skallesluger, en lille flok Canadagæs og en enkelt Blisgås.

Vi spiste frokost ved Snogeholmssjön, her så vi tre Havørne mere. Det var planen at køre videre til Havgårdssjön, men vejen var spærret, antagelig var den oversvømmet. Derfor kørte vi til Kläkerivägen, hvorfra vi gik ned til Sövdesjön. På vej derned mødte vi en Stor Tornskade, efterhånden et sjældent syn. Turen gik videre til den sydlige del af Fyledalen, hvor vi var heldige at se en Kongeørn sidde rigtigt flot på den nord-østlige side af dalen. Fuglen var ringmærket og dermed den gamle hun, som er omkring 40 år gammel – den ældst kendte frit flyvende Kongeørn i Europa. Efter kaffe og kage spadserede vi en tur for at nå frem til bussen, der var kørt i forvejen.

Undervejs mødte en eller to Sortspætter, og da vi kom frem til bussen, var der træf af Røde Glenter, til sidst var der omkring 50 fugle, der kredsede rundt over vores hoveder – et flot syn. Flere af deltagerne mindedes gamle dage, hvor vi kunne opleve henved 100 Glenter, der gik til kollektiv overnatning i Fyledalen. Dagens sidste punkt var Tågra i Fyledalens nordlige del, her var der store mængder kragefugle, næsten som sort sol. Så nåede vi vores gode vandrerhjem i Tranås, og efter kalkun og dejlig lagkage (i anledning af Jans fødselsdag), blev der tid til lidt hygge. Vagn overrakte Jan og Dorrit et gavekort som en stor TAK for deres indsats for foreningen igennem næsten 40 år. De har haft umådelig stor betydning for

foreningen, med sikker kørsel og ikke mindst hygge. Jan og Dorrit har solgt deres busser, men de har lovet at fortsætte med at køre for foreningen i endnu mange år.

Efter morgenmad og smøring af madpakker kørte vi afsted mod Tosteberga. Desværre var

her usædvanligt fugletomt, dog så vi to Havørne i det fjerne og en flot Stor Skallesluger på nært hold. Der var usædvanligt mildt – uden spor af is eller sne. Turen gik videre til Övedskloster, hvor vi ofte har set Vandstær, men elven var forvandlet til en brusende flod. Til gengæld var der mange småfugle, herunder Spætmejse, Sumpmejse, Træløber og en flok Dompap.

Vi fortsatte nord om Vombsjön, havde planlagt frokost hvor Kävlingåen løber ud af søen, men P-pladsen var optaget og desuden var engene vest for Vombsjön forvandlet til en kæmpestor sø, så vi fortsatte til kirken i Vomb. Ved Vombs Änge så vi to Havørne og fem Gravænder.

Turens sidste stop var ved Silvåkratornet ved Krankesjön. Her var der en fin flok Lille Skallesluger neden for fugletårnet. Desuden viste en Sølvhejre og en Sortspætte sig kortvarigt. Fugle-konkurrencen blev vundet af Dorte – i alt nåede vi op på 57 arter, hvilket er godkendt men dog lidt lavere end normalt. Vi noterede ca. 15 Havørne og henved 100 Røde Glenter. Tak til alle for en dejlig tur.

Ole

NVNF

Besøg vores hjemmeside www.nvnf.dk – og få de seneste nyheder samt se billeder fra vores mange ture.

Hvis du har nogle gode billeder, som du vil dele med os, så send dem til webmasteren: jan@vipbus.dk

Referat af generalforsamling i NVNF d. 24. februar 2024

Referat af generalforsamlingen kan læses på www.nvnf.dk

Agerlandets fugle

Onsdag d. 7. februar 2024

Bomlærken, Agerhønen, Sanglærken, Gulspurven er alle fugle, der er gået vældigt tilbage.

Ex.: Sanglærken kræver høj diversitet af afgrøder, og kan ikke nøjes med det lille udvalg af frø, der i dag er i landbrugets monokultur.

Forsøg med at etablere "lærkepletter", d.v.s. lysåbne arealer i markerne, hvor lærken kan yngle og fouragere, har været en succes – desværre også for ræven! Agerhønens unger lever af insekter, som i dag bliver sprøjtet væk fra de dyrkede marker. Dette er blot 2 eksempler på, hvorfor der bliver færre og færre fugle i det åbne land. Henrik Wejdling fortalte levende og engageret om de mange faktorer, der spiller sammen for fuglenes levevilkår her. En meget sørgelig udvikling, men det er nødvendigt, at vi bliver oplyst om emnet på et sagligt og veldokumenteret grundlag som dette foredrag.

Hanne

Mandagsture.

Botaniktur i Nordvestsjælland.

Hver mandag i sommerhalvåret fra sidst i april til først i september

Samkørsel fra Stark kl. 18.

Tilmeld dig til maillisten for oplysning om næste tur:
merete2gertz@gmail.com

***Tæt blomstret Hindebæger
Vokser bl.a. på strandengen ved
Vejlen på Reersø***

Palæogeografi og Danmarks geologiske udvikling gennem 600 millioner år.

Onsdag den 13. marts 2024

Seniorforsker, Dr. Scient Erik Skovbjerg Rasmussen, GEUS indledte sit foredrag med at bekendtgøre, at han i foredragets første del ville gøre alle 43 fremmødte til geologer, og at vi så i anden del skulle bruge det indlærte til at se på Danmarks geologiske historie gennem 650 millioner år.

Jeg ved ikke, hvor mange der følte sig færdiguddannet efter den første time; men vi fik rigtig god indsigt i, hvorledes man ved at se på aflejringer, både vand og vind, kan rekonstruere landskaber millioner af år tilbage. Aflejringer i vand danner oftest skrålinjer, og disse kan fortælle os om strømretning, kornstørrelsen i aflejringerne og om strømhastighed. Skrålinjerne kan fortælle om tidevand, bølgestørrelse, strandbreddens retning og den vanddybde de blev dannet på. Arten af fossiler i lagene kan sige noget om vanddybde, men også noget om alderen på aflejringerne.

Vindaflejringer, à la Råbjerg Mile kan fortælle os om landskabet var tørt eller fugtigt, fremherskende vindretninger og vindstyrker. Indhold af fossiler kan også her fortælle noget om aflejringerens alder.

Foredragets anden del førte os på en rejse gennem Danmarks geologiske historie på 650 millioner år, en rejse der startede på den sydlige halvkugle, og derfra førte os nordpå over ækvator og frem til, hvor Danmark sammen med det øvrige Skandinavien nu befinder sig. I samme lange tidsperiode var Danmark adskillige gange helt eller delvist dækket af vand, og i de perioder hvor landet ikke var dækket, varierede klimaet fra ørken til tropisk urskov. Under samme lange rejse blev der skabt bjerge af størrelse som Himalaya, der så i senere tidsperioder blev eroderet bort. Alt i alt en meget dramatisk rejse og historie. Vagn

På gensyn derude i foråret

Vårgæslingeblostm